

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

III. Iacobus Lainez, Alfonsus Salmero, Nicolaus Bobadilla, & Simon
Rodericus Ignatio socij accedunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

ditulit, dum sibi mutuo Ignatius, & Xauerius in S. Barbaræ Collegio occurrerent (illum enim vel sola Ignatij, Parisiis mora, nimis tenebat sollicitum) sed Ioannem Xauerij patrem per suos perpulit ut eum ex Academia domum reuocaret, quod tantum pecuniæ, spe nulla utilis, in sumptus proicere, esset omnino superuacaneum, qui planè dolus hosti procedebat, nisi hunc Religiosæ Virginis & sanctæ contraria monita elusissent. Fuit hæc soror Xauerij Magdalena, olim inter præcipuas Reginae Catholicæ honorarias, tunc verò Gandiæ in cœnobio S. Claræ, Christi beatorum famula, insigni dum vixit, & post obitum fama sanctitatis, & singularibus de cœlo suffragiis aucta. Illi cœnobio dum præesset, præsciuit diuinitus quam vberem operam, Dei & Ecclesiæ rebus daturus esset Xauerius: deditque ad patrem literas vt quanta ipsam diuinæ gloriæ tenebat cura, tantoperè caueret ab reuocando Parisiis Xauerio, pergeretque suppeditandis illi quæcumque opus forent, donec Theologiæ studia clausisset; hunc enim à Deo aiebat aperte, Indiarum Apostolum fuisse designatum, & in firmam Ecclesiæ columnam, & hanc diu seruatam Epistolam multi ab se lectam iuridicè sunt testati. Haud grauatè parens filiae literis persuasus propter eius opinionem sanctitatis, omnem de reuocando Xauerio cogitationem abiicit: aliundè igitur cacodæmon aggressus Xauerij vota euertere, quendam ad hoc Michaëlem Nauarrum, genere, & animo vilem in furorem egit, hic videns Xauerium, cuius alebatur sumptibus, totum se Ignatio credere, futurumque vt totus pariter in eius vitam egentem, & humilem transfret, decreuit eodem scelere, victum sibi qui erat defecturus, & domus Xaueriæ honorem qui abiiciendus, vnà stabilire, idque tollendo è viuus Ignatio. Quod erat scelesto nimis ex voto successurum, nisi sollicitus amborum Deus auertisset ictum ab Ignatij corpore, qui erat Xauerij animum confossurus; dum ergo sicarius scalas iam frigide inscendit, vt improuisus suo in conclauis adoriatur Ignatium, voce terribili sistitur, quo te infœlix? & quò tendis? quibus perterrefactus, sui que dubius, ac tremens aduoluitur Ignatij pedibus, & deliberatum confessus crimen, & criminis causam, veniam petit.

Secuti sunt in disciplinam Ignatij Xauerium adolescentes Hispani duo, egregiis dotibus Iacobus Lainius Almazanensis (qui est in Sequenzi Dicecesi pagus) & Alfonsus Salmero prope Toletum natus. Prior annorum vnus & viginti, alter decem & octo, raris vtérque ingenij, studij, doctrinæ, & supra ætatem ornamentis: erat enim Lainius in Philosophia magister; Salmero præter hæc, Græcè, Latine, Hebraicè callens. Compluto illos confectis studiis Parisios pellexit, haud tam illa cupido, familiaris veteribus, consuetudine præstantium vbique hominum fruendi; quam Ignatij sanctitas, cuius remanserat Compluti, & afflabat Parisiis Complutum is odor, vt eius videndi studio, audiendique ex eo pietatis doctrinam, dum specularentur subtiliores scientias, in Galliam venerint, & Deo placuit, profectionem hanc non obscure probare: cum iis Parisios ingredien-

III.

Iacobus Lainius, Alfonsus Salmero, Nicolaus Bobadilla, & Simon Rodericus Ignatio socij accedunt.

tibus primum obiecit Ignatium, quem cum Lainius vidisset nunquam, quia tamen sanctum inquirebat, talisque aspectu & incessu visus Ignatius; ereditus est esse quem experierat; & quasi excipiendi sui causa diuinitus missus, amicum se ac discipulum dedit, magna sua & Ignatij voluptate, gratulantis sibi, lectorum accessu militum, Deum suis desideriis fauere. Nec enim hic solum, operis socius quod meditabatur, illi venit, sed eidem fundato iam operi post Ignatium præponendus. Hic enim ille est Iacobus Lainius, qui sparsis Europa & Africa, claris pro Ecclesia Dei laboribus, qui Pontificis Theologus, Synodi Tridentinæ, præfens sæpius admirationem promeritus; qui paratam sibi à Paulo Quarto sacram purpuram constanter auersatus, vitare non potuit quin ab Scierate, defuncto Ignatio iudicaretur strillimus, eique præficeretur Generalis: quodque inter tot laudes splendet augustius, par orbi regendo habitus, ei se oneri demissione sui verecunda, fugaque subduxit, cum duodecim Cardinales in secreto concessu de Pauli Quarti successore, hoc ipsi tentarent imponere: raro in historiis exemplo vocandi hominem ad Pontificatum, quem nec Mitra, nec purpuræ honor antea decorasset. Comitem, non diu post, secutus Salmerò, exercitiis cum illo ab Ignatio excultus est, ea in utroque contentione pietatis, vt totum triduum absque vlllo cibo peregerint; Lainius alios quindecim solo pane & aqua contentus; præter cilicia, flagella, & nudis in tabulis somnum breuem. Diuersam ab his in Nicolao Alfonso viam iniit Deus. Huic cognomen Bobadillæ, natalis prope Palentiam pagus fecit. Vallisoleti iam philosophiam cum laude non vulgaris ingenij docuerat, & Theologiæ cupidus Lutetiam venerat, vbi eum egestas ad Ignatium compulit, postquam enim rescivit de frequenti, & larga multorum liberalitate, quam nota sanctitas conciliabat Ignatio, subsidij aliquid ex eo quæsivit, optabiliori prorsus quam sperauerat euentu; nam præter pecunias ad victum, pretiosius ab eo lucrum tulit, auxiliij ad salutem animæ efficacis; vnde Ignatium sentiens meliori quam primò rogasset (moneta diuitem, post mensem obitum in Exercitiis, quintus ad eum socius accessit. trium de quibus egimus cum Ignatio nexum præcesserat, summa cum eo Simonis Roderici Azeuedij necessitudo: natalis huic erat Buzella pagus, Diocesis Vilei in Lusitania; parens Agidius Consaluis loci primarius, qui morti proximus, vocatisque liberis benè adprecatus, amissis ab se natu maioribus, oculos in Simonem vertit, qui tum matris Catharinæ Azeuediæ brachiis gestabatur. Diu verò, & tacens infantem contuitus; hunc ait, Domina, enixè tibi commendatum volo & peculiari sollicitudine educari, illum enim Deus magnis in sui obsequium gerendis destinat. Videtur pius parens priusquam huic luci clauderet oculos, præuidisse, quantum bonorum Europæ, & Indiis esset is infans allaturus ad subdendos Christo infideles, & restituendos dignis moribus Christianos. Eum igitur Deo pia mater, Deus eum sibi educauit, donauitque Angeli puritate, & charitate Apostoli: prioris fidem victoria faciunt iuueni reportatæ de amoribus profis.

brofis insidiantium sibi feminatum; alterum probant quos ante alebat communes cum Ignatio sensus de adeunda Palæstina, & infidelibus illic omni ope ad Christum adducendis; quæ mens illum prius Ignatio adstrinxit, quam Salmeronem & Lainium: Hanc enim cum eo dum communicaret aliquando consilij gratia, ut idem cognouit Ignatio inesse, iamque propterea illic nauigasse, & nunc colligere socios ad profectiorem cum iis iterandam, componi rem cœlitus credidit, nec absque Dei nutu, Regis Lusitani iussu, & sumptibus ad Parisiensem Academiam missum, ut se Ignatio in socium daret: ita se illi absque vlla mora penitus commisit, cuius tenacitatem propositi Exercitiis spiritus arctius obligauit, in quibus etsi ob valetudinem ex morbo debilem, asperitatis sociorum non potuit assequi, sed liquidius perspexit Deum velle, ut sibi ex forma Ignatij inferiret.

Fuere hi sex, Patriarchæ nono Parisiis filij; tres alij postquam inde abscessit; nam præter hos quendam tunc valde optatum, nisi post annos aliquot obtinere non potuit. Erat is Hieronymus Natalis. Maiorica ortus, de cuius aduersus Ignatium refractatio primum; tum docili genio hic à me oportet edisseri, ne si partem illius in suum tempus reiecero, quod dicam admutilatum displiceat. Iis fuit conditionibus Natalis, ut summa omnia ad Dei gloriam adeptus vno egeret Ignatio, cuius Apostolico instinctu moueretur: & inuitatus quidem ab illo est; sed prius, ac multo validius à Fabro, & Lainio: verùm petitiones illorum omnes alacris exiuit. Successit his Emanuel Miona animarum piscator egregius, & confessiones Ignatij audire solitus, nam & Natalem sibi confitentem audiebat. Verùm ut ab se reposci aduertit, cuius ne mentionem quidem sustinebat, tueri se indignatione, cum rationibus non posset, cepit; & cur sibi tantoperè suaderet Miona, quod ipse non faceret? si tantum inerat cum Ignatio boni, prior sibi ad illud præiret; tum se ab illo accersitum, consideraturum quid facto opus. Sic spebus his quoque euanidis, tentare ad vltimum si quid posset Ignatius voluit, ut cui doleret vehementer tantarum pro Deo partium iuuenem sæculo cedere. Die igitur quodam opportunè in illum incidens, in vetus sacellum quasi aliud agens cum illo subit, ut absque interpellatore, cum eo aliquid de Deo sermocinaretur, quod ubi fecisset aliquamdiu, Epistolam profert bene longam, & fortem qua fratris filium urgebat, ut mallet Christo quàm mundo seruire. Hanc porrò Natali Epistolam uti amico, & familiari dum tractim, & lentè perlegit, insistens etiam nonnullis grauioribus commentandis, captansque hamo vno duos, fratris filium, & Natalem; sensit hic se interius pungi, moxque scilicet præda fieri metuens, suspicari se dolum finxit; re autem vera, Deum Deo opponens, libram producit Euangeliorum, eumque Ignatio ostentans, hunc, inquit, mihi certum est sequi, & hic abundè est: si præstantius nihil habes, frustra es, nec ego te sequar, hætenus quidem tu, ac tui qui sitis, haud scio (vestrum enim, vobiscum arcanum, habetis soli, & intelligitis)

IV.

Natalis vocationis.

N 3

qui